

ADVIES Nr. 1.971

Zitting van dinsdag 26 januari 2016

Flexi-jobs – Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers

2.813-1

ADVIES Nr. 1.971

Onderwerp: Flexi-jobs – Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers

Bij brief van 3 december 2015 heeft de heer K. PEETERS, minister van Werk, het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers, wat de werknemers betreft die een flexi-job uitoefenen.

Aangezien het ontwerp van koninklijk besluit op 1 december 2015 in werking moet treden, heeft de minister de Raad verzocht hierover zo spoedig mogelijk advies uit te brengen.

Het dossier werd toevertrouwd aan de commissie Sociale Zekerheid, die hierbij kon rekenen op de bereidwillige medewerking van vertegenwoordigers van de Beleidscel van de minister van Werk, de FOD Sociale Zekerheid en de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie.

Op verslag van die commissie, heeft de Raad hierover op 26 januari 2016 navolgend advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

A. INLEIDING

Bij brief van 3 december 2015 heeft de heer K. PEETERS, minister van Werk, het advies van de Nationale Arbeidsraad ingewonnen over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers.

Het dossier werd toevertrouwd aan de commissie Sociale Zekerheid, die hierbij kon rekenen op de bereidwillige medewerking van vertegenwoordigers van de Beleidscel van de minister van Werk, de FOD Sociale Zekerheid en de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie.

Uit de toelichting van de vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid op de commissie, bleek dat het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit uitvoering geeft aan artikel 36 van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken en derhalve werknemers die een flexi-job uitoefenen, onderwerpt aan de gecoördineerde wetten van 28 juni 1971 betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers. Door de bijzondere aard van de overeenkomsten voor flexi-jobs zijn evenwel niet alle bepalingen van het voornoemde koninklijk besluit van 30 maart 1967 toepasselijk; het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit voorziet dan ook uitzonderingen op de algemene regels inzake jaarlijkse vakantie.

Eveneens bleek uit voornoemde toelichting dat de Raad niet over de laatste versie van het ontwerp van koninklijk besluit beschikt. Sinds de adviesaanvraag op 3 december 2015, is de tekst van het ontwerpbesluit aangepast, ondermeer werd er een gelijkstelling voor de jaarlijkse vakantie van de perioden van economische werkloosheid in voorzien. De Raad vraagt dan ook dat hem de aangepaste tekst alsnog zou worden overgemaakt.

Aangezien het ontwerp van koninklijk besluit op 1 december 2015 in werking moet treden, heeft de minister de Raad verzocht hierover zo spoedig mogelijk advies uit te brengen.

B. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft de voorgelegde adviesaanvraag met bijzondere aandacht onderzocht en daarbij toelichting gekregen van de Beleidscel van de minister van Werk, de FOD Sociale Zekerheid en de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie.

Vooraleer over te gaan tot de grond van de zaak, wijst hij er vooreerst op dat de juridische basis in het ontwerp van koninklijk niet correct is en moet worden verbeterd van artikel 21 en 22 van de wet houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken in artikel 36 van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken.

Met betrekking tot de grond van de zaak, brengt hij zijn advies nr. 1.944 van 24 juni 2015 in herinnering waarin de leden elk hun standpunten hebben naar voor gebracht over de flexi-jobs en de overuren in de horeca.

In het verlengde van dit advies, zijn de in de Raad vertegenwoordigde organisaties het eveneens niet eens geworden over de uitvoeringsmaatregel van deze wet met betrekking tot de jaarlijkse vakantie, voorzien in het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit:

1. De leden die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen herinneren eraan dat zij in advies nr. 1.944, een passende oplossing hadden gevraagd voor de jaarlijkse vakantie, waarbij in ieder geval de kost van het eventueel verschuldigde vakantiegeld integraal diende te worden gefinancierd door de betrokken werkgevers, hetzij rechtstreeks, hetzij door bijdragen op het flexi-loon.

Zij stellen vast dat het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit in ruime mate aansluit bij hun vraag gesteld in voornoemd advies en een passende oplossing biedt voor de financiering van het vakantiegeld van flexi-werknemers. Bijgevolg kunnen zij instemmen met de maatregel.

2. De leden die de werknemersorganisaties vertegenwoordigen brengen een negatief advies uit over het voorliggende ontwerp. De uitsluiting van de werknemers tewerkgesteld met een flexi-job van het recht op jaarlijkse vakantie is flagrant in strijd met artikel 31, lid 2, van het Handvest van de Grondrechten van de EU, dat iedere werknemer tewerkgesteld in de Europese Unie het recht geeft op vier weken jaarlijkse vakantie met behoud van loon.

Het voorliggende ontwerp sluit de betrokken werknemers zondermeer uit van het recht op dubbel vakantiegeld.

Daarnaast worden de werknemers uitgesloten van het recht op enkel vakantiegeld. Deze uitsluiting werd op bijzonder laakbare wijze geregeld:

- Het voorontwerp van wet voorzag een flexiloon van 9,50 euro (zie het voorontwerp van Wet, Kamerdocument nr. 54-1297/001, blz. 22), zonder recht op vakantiegeld;
- Vervolgens realiseerde de regering zich dat jaarlijkse vakantie een recht is voor alle werknemers, mogelijk nadat de werknemersorganisaties hierop wezen in het NAR-advies nr. 1.944;
- Hierna besliste de regering het minimumloon van de werknemers tewerkgesteld met een flexi-job te verminderen naar 8,82 euro, en op het verschil met het oorspronkelijke voorziene bedrag van 9,50 euro (een verschil van 0,68 euro per uur), het etiket “vakantiegeld” te plakken;
- Ten slotte werd dit zogenaamde vakantiegeld opnieuw geïntegreerd in het uurloon. Het door de werkgever uit te betalen minimumloon van 9,50 euro (8,82 euro + 8,86%) omvat plots een zogezegd vakantiegeld. (zie ontwerp van Wet, Kamerdocument nr. 54-1297/005, blz. 5-6).

Het gevolg van dit alles is dat een werknemer tewerkgesteld met een flexi-job geen recht heeft op de doorbetaling van zijn loon tijdens vakantie, nochtans het kernidee van het begrip jaarlijkse vakantie. Het Hof van Justitie heeft er herhaaldelijk op gewezen dat het recht op jaarlijkse vakantie “een bijzonder belangrijk beginsel van sociaal recht van de Europese Unie” is. Hetzelfde Hof wees er op 26 maart 2015 (nr. C-316/13, Fenoll) nog op dat het gegeven dat een arbeidsverhouding naar nationaal recht een rechtskarakter sui generis heeft, geen gevolgen mag hebben voor de hoedanigheid van werknemer voor het recht op jaarlijkse vakantie zoals gegarandeerd door het Handvest van Grondrechten van de EU.

In de loutere hypothese dat hogervermelde artificiële constructie van de regering toch stand zou houden, wordt door de vermindering van het uurloon alleszins ook afbreuk gedaan aan het recht op een billijk loon. Voor het overige verwijzen de leden die de werknemersorganisaties vertegenwoordigen naar de argumenten ontwikkeld in advies nr. 1.944 van 24 juni 2015.
